

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over twee vragen:

1. Welke risico's lopen we?
2. Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente. Een gemeente loopt tal van risico's die we in meer of mindere mate kunnen inschatten en beheersen. Gemeentelijke risico's kunnen voortkomen uit de politiek, de aansprakelijkheid, de strategie, financiële samenwerking, het bedrijfsproces en het milieu. Daarnaast zijn zaken als verbonden partijen, open einde regelingen en grondexploitaties bekende onderwerpen waar de gemeente belangrijke risico's loopt. Bronnen van weerstandscapaciteit zijn de algemene reserve, vrij aanwendbare bestemmingsreserves, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien uitgaven.

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel (bijlage 1) op te stellen, uiteenlopend van meer wetenschappelijke methoden tot meer praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op het volledig afdekken van de risico's. Het gaat er immers om risico's zo goed mogelijk te benoemen welke nog niet op één of andere manier is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient. Voor deze paragraaf kiezen we voor een pragmatische aanpak. Basis voor het risicoprofiel is de inventarisatie van risico's die tweemaal per jaar plaatsvindt (begroting en jaarrekening). Deze hebben we met deze methode gekwantificeerd en aangevuld met de risico's die bekend zijn binnen de MPG (Meerjarenprognose Projecten Grondbedrijf) en door de accountant als risico-verplichting opgenomen dienen te worden. Op deze manier is één profiel voor de gehele gemeente bekend. Binnen het profiel voorzien we op basis van de volgende tabellen de risico's van een risicoscore (kans x impact):

Kans	Score
Gering (minder als 1 x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1 x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1 x per jaar)	5

Financieel gevolg	Score
Gering (< 0,1% omzet = < € 52.300)	1
Beperkt (> 0,1% omzet < 0,5 % omzet = tussen € 52.300 en € 261.500)	2
Groot (> 0,5 % omzet = > € 261.500)	3

Omzet: lasten programma's Loon op Zand (begroting 2020: afgerond € 58,1 miljoen)

De risicoscore komt tot stand door de kans te vermenigvuldigen met de impact. Hoe hoger de score hoe groter het risico. De uitkomst zetten we af tegen de volgende tabel:

Ranking	Gevolg
Scores \geq 10	Hoog risico. Als het een financieel risico betreft dient weerstandsvermogen aanwezig te zijn.
5 < Scores < 10	Beperkt risico. Als het een structureel financieel risico betreft wordt deze voor 25% meegeteld voor het aanhouden van een weerstandsvermogen (spreiding over 4 jaar). Een incidenteel risico wordt voor 50% meegenomen.
Scores \leq 5	Gering risico. Voor zover het financiële gevolgen betreft wordt verwacht die binnen de reguliere bedrijfsvoering te kunnen dragen.

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is nog onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten, in het profiel is dit onderscheid ook aangebracht. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting. Om die reden wordt het risico voor 100% meegenomen wanneer het hoog is en voor 25% of 50% wanneer het beperkt is om het eerste jaar eventueel te overbruggen met behulp van het weerstandsvermogen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit gebracht te worden.

Uit het profiel valt op te maken dat op verschillende manieren rekening wordt gehouden met de verschillende risico's. Wanneer met alle risico's voor 100% rekening gehouden zou worden zou een gemeente een onevenredig deel van haar reserves moeten blokkeren, het is immers niet reëel dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen.

Weerstandscapaciteit

Voor een oordeel over ons weerstandsvermogen is naast het risicoprofiel ook een inschatting van onze weerstandscapaciteit nodig, ook hierbij wordt in principe onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele middelen, waarbij we binnen de gemeente de onbenutte belastingcapaciteit becijferen als zijnde het verhogen van de OZB met 100%.

Structureel

De norm voor de onbenutte belastingcapaciteit is gebaseerd op de norm die het Rijk stelt voor gemeenten die in aanmerking willen komen voor een bijdrage op grond van artikel 12 Financiële-verhoudingswet.

Het verhogen van OZB met 100% is een middel dat direct structurele budgetruimte oplevert. Uiteraard is 100% verhoging een theoretische benadering en kan aan de orde zijn als alle geïnventariseerde risico's voor het volle bedrag manifest worden, dat lijkt zeer onwaarschijnlijk. Maar past binnen hetzelfde theoretische kader dat het Rijk stelt.

Voor de gemeente heeft een OZB verhoging van 100% een effect: € 5.000.000.

Op basis van het huidige beleid, wijkt de gemeente niet af van de gestelde macronorm (maximale verhoging van tarieven). Pas wanneer er besloten wordt om van de macronorm af te wijken, kan er onbenutte belastingcapaciteit ontstaan. Om die reden is onderstaand overzicht alleen het bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 25.000.

Artikel 12

Bij een eventuele "artikel 12-aanvraag" geldt ook een normtarief voor de OZB als één van de toelatingseisen. In dat geval dient een gemeente minimaal 20% meer OZB te heffen dan het landelijk gemiddelde. Op basis van de benoemde norm heft de gemeente obv cijfers 2019, momenteel 36% meer OZB dan het landelijk gemiddelde.

Incidenteel

De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de som van alle reserves waaraan nog geen specifieke bestemming is gegeven en eventuele bestemmingsreserves zonder concrete verplichting die daardoor herbested kunnen worden. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit beperken we ons tot de algemene en de weerstandreserve. De overige reserves hebben in principe allemaal een bestemming waarvan het niet wenselijk is om deze opnieuw te bestemmen. De genoemde bedragen betreffen de ingeschatte standen per 1 januari 2020.

Weerstandsratio

De confrontatie van risicoprofiel en weerstandscapaciteit is opgenomen in de volgende tabel.

Weerstandsvermogen	Beschikbaar	Benodigd
Structureel	A 25.000	B 1.065.000
Incidenteel	C 5.066.863	D 3.212.000
Totaal	E 5.091.863	F 4.277.000
Structureel (A/B)	0,02	
Incidenteel (C/D)	1,58	
Totaal (E/F)	1,19	

De verhouding E/F is ten opzichte van begroting 2019 verbeterd (was 0,97).

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Ten opzichte van de begroting 2019 is het risicoprofiel geactualiseerd. Als gevolg van het opnemen van bepaalde risico's (zoals ziekteverzuim) in de exploitatie is een daling in de hoogte van het aantal risico's ontstaan. Daarnaast zijn nieuwe risico's opgenomen welke voor een kleine stijging zorgen, voornamelijk gericht op toekomstige aanbestedingen en aanpassingen van klimaat ontwikkelingen.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten een basis set van vijf financiële kengetallen op te nemen. Doel is in 1 oogopslag de gemeenteraad meer inzicht te bieden in de financiële positie van de gemeente.

Bedragen x € 1.000

Financiële kengetallen	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	50%	65%	72%	68%	58%	53%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	56%	63%	74%	68%	58%	53%
Solvabiliteitsratio	23%	23%	15%	15%	16%	17%
Structurele exploitatieruimte	10%	1%	1%	1%	0%	-1%
Grondexploitatie	20%	22%	19%	19%	18%	18%
Belastingcapaciteit	113%	110%	127%	127%	127%	127%

De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De financiële vaste activa zijn exclusief alle verstrekte leningen (onderdeel D) aan verbonden partijen en woningcorporatie. De rente en aflossing van de schulden voor de financiering van uitgeleende gelden drukken per saldo niet op onze begroting.

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente in de gevarenzone (rood). Het bestuur moet er werk van maken om de schuld te verlagen. (Bron: VNG -website)

Bedragen x € 1.000

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
A Vaste schulden	44.636	44.636	50.542	47.924	46.391	44.245
B Netto vlottende schulden	6.124	4.500	6.624	6.624	6.624	6.624
C Overlopende passiva	5.150	3.750	5.150	5.150	5.150	5.150
D Financiële vaste activa	7.108	11.500	6.687	7.229	6.745	6.656
E Uitzettingen	13.255	6.000	10.688	10.567	14.883	15.730
F Liquide middelen	176	175	175	175	175	175
G Overlopende activa	1.842	1.500	2.248	2.248	2.248	2.248
H Totale baten excl. mutaties reserves	59.818	53.335	57.703	58.334	58.690	59.262
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x100%	56%	63%	74%	68%	58%	53%

De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De schuldenlast is nu inclusief alle verstrekte leningen (onderdeel D). Dit zijn de leningen verstrekt aan de woningcorporatie en verbonden partijen. De rente en aflossing van deze schulden voor de financiering van uitgeleende gelden drukken per saldo niet op onze begroting, maar geld uitlenen is natuurlijk ook weer niet geheel zonder risico.

De netto schuldquote is, ten opzichte van 2019, licht gestegen maar blijft laag. Het totaal van de baten 2020 (onder H.) is verhoogd door het extra bij ramen van inkomsten zoals de verhoging toeristenbelasting en het heffen van Leges op principe verzoeken. Het percentage wordt sterk beïnvloed door de post (A) Vaste schulden. Vaste schulden zijn ten opzichte van voorgaande jaren gedaald, mede als gevolg van aflossingen van een lening in 2019 welke verstrekt was voor woningcorporatie Casade .

Bedragen x € 1.000

Solvabiliteitsratio		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
A	Eigen vermogen	18.893	18.916	12.941	13.014	13.137	13.397
B	Balanstotaal	83.339	80.893	86.429	84.027	82.712	80.889
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	23%	23%	15%	15%	16%	17%

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Loon op Zand in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder invloed van een sterker dalend balanstotaal t.o.v. het eigen vermogen is het percentage licht gestegen.

Bedragen x € 1.000

Kengetal grondexploitatie		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
A	Strategische Gronden (oude Niegg)	2.516	3.500	931	1.000	1.000	1.000
B	Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden in exploitatie	9.496	8.440	9.812	9.812	9.812	9.812
C	Totale baten excl. mutaties reserves	59.818	53.335	57.703	58.334	58.690	59.262
	Kengetal grondexploitatie (A+B)/C x 100%	20%	22%	19%	19%	18%	18%

De grondexploitatie heeft een grote invloed op de financiële positie van de gemeente. Dit kengetal geeft een indicatie van het relatieve belang van de grondexploitatie voor Loon op Zand.

Bedragen x € 1.000

Kengetal structurele exploitatieruimte		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
A	Totale structurele lasten	59.503	52.448	57.128	57.821	58.167	58.557
B	Totale structurele baten	66.184	52.669	57.320	58.334	58.370	58.262
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	722	781	467	671	671	671
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	625	859	831	599	547	412
E	Totale baten	64.901	52.873	58.549	58.932	59.238	59.674
	Kengetal structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	10%	1%	1%	1%	0%	-1%

Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is. Voor het begrotingsjaar 2020 is er sprake van een percentage van 1% begrotingsruimte

Betekenis van de kengetallen

Net als bij het weerstandsvermogen gelden ook voor deze kengetallen geen harde normen. Wel zijn er algemene bandbreedtes waarmee een indruk kan worden verkregen over de waarde van het kengetal.

	Voldoende	Matig	Onvoldoende
1a Netto schuldquote	0%-100%	100%-130%	> 130%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0%-100%	100%-130%	> 130%
2 De solvabiliteitsratio	>30%	20%-30%	<20%

Schuld en solvabiliteit

De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De schuldquote voor 2020 is 72%. De solvabiliteitsratio ligt op 15%. Voor bedrijven zijn deze ratio overigens van groter belang dan voor gemeenten.

Kengetal grondexploitatie

Een norm bepalen voor het kengetal grondexploitatie is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m²-bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of m²-bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek. Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Om hierin meer inzicht te bieden wordt jaarlijks de Meerjarenprognose Projecten Grondebedrijf (MPG) opgesteld en worden bij de jaarrekening tijdig voorzieningen gevormd voor te verwachten verliezen. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft geïnvesteerd in de grondexploitatie. Die middelen dienen namelijk nog wel terugverdiend te worden.

Exploitatieruimte en belastingcapaciteit

Vanwege het verplichte karakter hebben we deze hier wel opgenomen. Ook hier is een norm lastig te bepalen. We zijn van mening dat de jaarlijkse passage over de exploitatieruimte in deze paragraaf onder "structureel" en de al opgenomen informatie over woonlasten in de paragraaf Lokale heffingen meer informatie biedt.

Conclusie

De weerstandsratio is voldoende en de solvabiliteitsratio is onvoldoende, de schuldquote is voldoende en de investeringen in de grondexploitatie zijn aan de lage kant. Verder hebben we een structureel sluitende begroting. Hiermee kunnen we concluderen dat onze financiële positie op orde is, maar wel aandacht vraagt. Vooral in de incidentele sfeer kunnen we een behoorlijk stootje hebben.

De bovenstaande kengetallen zijn mede gebaseerd op onderstaande balansprognose.

Geprognosticeerde Balans:

Begrotingsjaar T	2020					
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
(im) Materiële vaste activa	48.969	48.592	56.042	53.995	48.850	46.267
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	197	198	197	197	197	197
Financiële vaste activa: Leningen	9.628	6.678	6.796	6.716	6.548	6.459
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	1.012	1.547	471	316	0	0 +
Totaal Vaste Activa	59.806	57.015	63.506	61.224	55.595	52.923
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	8.808	6.660	9.812	9.812	9.812	9.812
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen						
Uitzettingen <1 jaar	13.255	15.377	10.688	10.567	14.883	15.730
Liquide middelen	176	175	175	175	175	175
Overlopende activa	1.842	2.248	2.248	2.248	2.248	2.248 +
Totaal Vlottende Activa	24.081	24.460	22.923	22.802	27.118	27.965
Totaal Activa	83.887	81.475	86.429	84.026	82.713	80.888
Passiva	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	18.893	12.938	12.941	13.014	13.137	13.397
Voorzieningen	9.084	11.616	11.172	11.315	11.410	11.473
Vaste schuld	44.636	45.147	50.542	47.924	46.391	44.245 +
Totaal Vaste Passiva	72.613	69.701	74.655	72.252	70.939	69.114
Vlottende schuld	6.124	6.624	6.624	6.624	6.624	6.624
Overlopende passiva	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150	5.150 +
Totaal Vlottende Passiva	11.274	11.774	11.774	11.774	11.774	11.774
Totaal Passiva	83.887	81.475	86.429	84.026	82.713	80.888

Overzicht reserves en voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	vermeer- deringen	vermin- deringen	Saldo 31-12-2020
I. ALGEMENE RESERVES				
1. Algemene reserve	1.048.708	267.818	30.000	1.286.526
105. Geblokkeerde weerstandsreserve	4.446.995	-	-	4.446.995
Totaal algemene reserves	5.495.703	267.818	30.000	5.733.521
II. BESTEMMINGSRESERVES				
a. DEKKINGSRESERVES				
3. Reserve brutoering	3.612.167	90.304	411.046	3.291.425
9. Reserve winstuitkering HNG	84.130	-	84.130	0-
<i>Subtotaal dekkingsreserves</i>	<i>3.696.297</i>	<i>90.304</i>	<i>495.176</i>	<i>3.291.425</i>
b. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES				
14. Reserve recreatie	445.528	-	195.668	249.860
17. Reserve kunstbeleid	-	-	-	-
27. Reserve huisvesting	131.100	-	-	131.100
28. Reserve decentraal arbeidsvoorwaardenbeleid	21.613	-	-	21.613
38. Reserve onderhoud woonwagencentrum	10.956	-	-	10.956
42. Reserve onderwijs algemeen	609.307	-	-	609.307
135. Reserve bomen	50.056	-	-	50.056
136. Reserve monumentenbeleid	39.191	-	-	39.191
139. Reserve brutoering kap.lasten Het Klavier	385.000	-	125.000	260.000
143 Bestemmingsreserve Sociaal Domein Grondbedrijf:	252.297	-	-	252.297
67. Reserve stimulering volkshuisvestingsbeleid	42.843	-	-	42.843
68. Reserve investeringen grondbedrijf	21.965	549	-	22.514
69. Reserve bovenwijkse voorzieningen	702	-	-	702
70. Reserve voor planherziening	187.816	-	-	187.816
148. Reserve tussentijdse winstnemingen	39.591	-	-	39.591
<i>Subtotaal overige bestemmingsreserves</i>	<i>2.237.966</i>	<i>549</i>	<i>320.668</i>	<i>1.917.847</i>
c. EGALISATIERESERVES				
37. Egalisatiereserve onderhoud gebouwen	397.776	8.292	-	406.068
41. Egalisatiereserve automatisering	267.278	-	-	267.278
125. Egalisatiereserve hondenbelasting	68.333	-	-	68.333
128. Egalisatiereserve openbaar groen/plantsoenen	-	-	-	-
129. Egalisatiereserve openbare verlichting	147.716	-	-	147.716
130. Egalisatiereserve wegen	465.256	-	-	465.256
134. Egalisatiereserve rechtspositionele verplichtingen	268.035	100.000	-	368.035
147. Egalisatiereserve onderhoud Het Klavier	182.119	-	-	182.119
150. Egalisatie reserve Bouwleges	93.482	-	-	93.482
<i>Subtotaal egalisatiereserves</i>	<i>1.889.994</i>	<i>108.292</i>	<i>-</i>	<i>1.998.286</i>
Subtotaal bestemmingsreserves	7.824.257	199.145	815.844	7.207.558
Totaal reserves	13.319.960	466.963	845.844	12.941.079

Omschrijving	Saldo 1-1-2020	vermeer- deringen	vermin- deringen	Saldo 31-12-2020
III. VOORZIENINGEN-VERLIESVOORZIENINGEN				
a. VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTING EN VERLIEZEN				
63. Voorziening pensioenen wethouders	3.967.255	-	184.120	3.783.135
Voorziening faciliterende plannen grondbedrijf				-
<i>Subtotaal voorziening voor verplichting en verliezen</i>	<i>3.967.255</i>	<i>-</i>	<i>184.120</i>	<i>3.783.135</i>
b. VOORZIENINGEN TER EGALISEREN VAN KOSTEN				
137. Voorziening groot onderhoud Wetering	351.140	-	-	351.140
<i>Subtotaal voorziening ter egaliseren van kosten</i>	<i>351.140</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>351.140</i>
c. VOORZIENING VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN BESTEMMING GEBONDEN				
131. Voorziening riolering	4.678.582	266.069	-	4.944.651
138. Voorziening reiniging	101	100.000		100.101
<i>Subtotaal voorziening van derden gebonden verkregen middel</i>	<i>4.678.683</i>	<i>366.069</i>	<i>-</i>	<i>5.044.752</i>
Totaal voorzieningen:	8.997.078	366.069	184.120	9.179.027
Totaal reserves en voorzieningen:	22.317.038	833.032	1.029.964	22.120.106

d. Verliesvoorziening FVA				
144. Voorziening agrio EWW b.v.	130.000	-	-	130.000
<i>Subtotaal verliesvoorziening FVA</i>	<i>130.000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>130.000</i>
e. Voorziening dubieuze belasting-/handelsdebiteuren				
140. Voorziening dubieuze belasting-/ handelsdebiteuren	291.950	-	-	291.950
<i>Subtotaal voorziening dubieuze belasting-/ handelsdebiteuren</i>	<i>291.950</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>291.950</i>
d. VERLIESVOORZIENINGEN				
101. Verliesvoorziening Cplx 15 Amerika-Hoofdstraat	16.000	-	-	16.000
112. Verliesvoorziening Cplx 37 Hooivork II	14.576	-	-	14.576
116. Verliesvoorziening Cplx 9 De Els II	418.772	-	-	418.772
117. Verliesvoorziening Cplx 33 Chalet Fontaine	90.380	-	-	90.380
120. Verliesvoorziening Cplx 13 Kets West II fase 1	915.019	-	-	915.019
124. Verliesvoorziening Cplx 50 Hoge Steenweg/van Roosmale	17.049	-	-	17.049
133. Verliesvoorziening Cplx 57 Ontw. Langdgoed Binnenpolder	99.216	-	-	99.216
<i>Subtotaal verliesvoorzieningen</i>	<i>1.571.012</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1.571.012</i>
Sub Totaal Verliesvoorzieningen	1.571.012	-	-	1.571.012
Totaal voorzieningen	10.990.040	366.069	184.120	11.171.989
Totaal:	24.310.000	833.032	1.029.964	24.113.068
Totaal exclusief voorziening facilitaire plannen grondbedrijf. (extra comp)				

Structurele lasten en baten reserves	
Rente toevoeging	€ 256.793
Reserve Onderwijs algemeen	€ 0
Egalisatie Resere Onderhoud Gebouwen	€ 8.292
Lasten	€ 265.085
Reserve Bruteriing	€ -411.046
Reserve exploitatie Klavier	€ -125.000
Baten	€ -536.046
Saldo	€ -270.961